

Monumentnummer*: 515894

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 4 september 2001
Kadaster deel/nr: 82759/19

<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>		
Sappemeer		Midden-Groningen		Groningen		
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Noorderstraat	19		9611 AA	Sappemeer		
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
Sappemeer		F			2654	

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

HERENHUIS gebouwd omstreeks 1850, dat in 1907 zijn huidige, Eclectische aanzien kreeg. De kap van de woning is toen vervangen door een afgeknot schilddak, de zijmuren en de achtergevel werden verhoogd, aan de oostzijde is een dakkapel geplaatst en de vensters van de beide voorkamers werden voorzien van ramen met spiegelglas. Waarschijnlijk is de woning toen ook gepleisterd. Architect en uitvoerder van de verbouwing was E. Schreuders uit Sappemeer in opdracht van de heer H. Herwig. In 1962 is het achterhuis verbouwd tot woonkeuken waarbij er een venster en een nieuwe deur in de gevel zijn geplaatst. In 1963 is aan de oostgevel van het achterhuis een garage gebouwd, die buiten de bescherming valt. Van 1858 tot omstreeks 1874 heeft Aletta Jacobs in het huis gewoond. Het pand is gelegen aan de hoofdweg door Hoogezand-Sappemeer, aan het gedempte Winschoterdiep. Een sober ijzeren HEK met in het midden een beweegbaar deel, bestaande uit regels en stijlen tussen smalle pijlers met knoppen, scheidt de voortuin van de openbare weg.

Omschrijving

HERENHUIS opgetrokken in een in blokken gepleisterde baksteen op een gepleisterd trasraam. Het afgeknotte schilddak, gedekt met zwart geglazuurde Lucas IJsbrandspannen en bovenop met een (nieuwe) pan, heeft vier gepleisterde schoorstenen met kap, een kroonlijst en aan de voorzijde twee kleine dakkapellen met oeil de boeuf in cartouche. De hoofdentree bevindt zich in het midden van de voorzijde (zuid) en bestaat uit een dubbele paneeldeur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met gietijzeren deurpanelen onder een bovenlicht met gietijzeren levensboom, binnen een decoratieve deuromlijsting; voor de entree een natuurstenen stoep (drie treden); boven de entree een doorgetrokken gevel onder een steekkap met fronton, kroonlijst en decoratieve houten piron; in de gevel een paar openslaande deuren met bovenlicht onder een ingekerfde strek met sluitsteen; voor de deuren een houten balkon met (vernieuwd) houten hek met decoratieve opengewerkte gietijzeren panelen, steunend op twee sierlijke houten consoles. Aan weerszijden van de entree twee H-vensters onder een licht getoogde, ingekerfde strek met sluitsteen. In de oostgevel twee T-vensters en een paar openslaande vensters, alle met licht getoogde strek met sluitsteen, en twee licht getoogde, tweeruits keldervensters met diefijzers; in het midden een doorgetrokken geveldeel onder een steekkap met fronton en kroonlijst, waarin een paar openslaande deuren met bovenlicht, strek en sluitsteen; voor de deuren een houten balkon met houten hek met regels en stijlen, steunend op twee houten consoles in waaivorm. In de westgevel een roosvenster en twee keldervensters. De achtergevel (noord) heeft dubbele schuifdeuren onder een dubbel bovenlicht met ingekerfde strek; voor de deuren een (vernieuwd) bordes van beton met houten trap.

Aan de achterzijde een aangebouwd, in blokken gepleisterd ACHTERHUIS met aan de westzijde een platte aanbouw met entree. Het schilddak heeft zwarte geglazuurde Lucas IJsbrandspannen en een bakgoot. In de oostgevel een later verkort vierruits venster en een (vernieuwde) deur met bovenlicht; in de noordgevel een H-venster. Alle vensters hebben een strek met sluitsteen. In de westgevel een driedelig venster (niet origineel). In de platte aanbouw een deur met bovenlicht met gietijzeren levensboom en een gietijzeren stoep met leuning, en een w.c. venster.

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: in de voorkamer het gepleisterde plafond met rozet; de zwart marmere schouw met gepleisterde schacht met pilasters en kroonlijst. In de gang de houten paneeldeuren; het gepleisterde plafond met rozet. Op de verdieping in de slaapkamer het gestuct plafond met gekleurd rozet. In de kelder de plavuizenvloer; de persiennes voor de vensters.

Waardering

Herenhuis met aangebouwd achterhuis en hek van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een oud herenhuis met hek met het aanzien van 1907
- vanwege de opvallende eclectische vormgeving
- vanwege de historische waarde als woonhuis van Aletta Jacobs
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur sinds 1907
- vanwege de typerende ligging aan de doorgaande weg door Hoogezand-Sappemeer

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis